

Vastaus Gashaw Bibanin ja 15 muun valtuutetun aloitteeseen työllistämisehtojen lisääminen kunnan hankintoihin

VD/6420/00.02.00.03/2025

PT/TE/EV/JK/SE

Gashaw Bibani sekä 15 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kunta ottaa käyttöön systemaattisesti työllistämisehdot kaikissa merkittävässä hankinnoissaan ja investoinneissaan.

Perustelut:

- Kunta on yksi alueen suurimmista työnantajista ja hankintojen tekijöistä. Hankintojen vuosittainen arvo on huomattava, ja niillä on suora vaikutus paikalliseen työllisyyteen.
- Monissa kunnissa on jo käytössä käytäntöjä, joiden mukaan urakoitsijoiden ja palveluntuottajien tulee työllistää tietty määrä pitkäaikaistyöttömiä, nuoria, osatyökykyisiä tai maahanmuuttajia. Tämä on osoittautunut tehokkaaksi keinoksi ehkäistä syrjäytymistä ja vahvistaa työelämäosallisuutta.
- Työllistämisehtojen käyttöönotto ei estä kilpailua, vaan lisää hankintojen yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Ne voidaan asettaa joustavasti suhteessa hankinnan kokoon ja sisältöön.

Ehdotamme, että:

1. Kunta ottaa käyttöön työllistämisehdot kaikissa yli [100 000€] hankinnoissa ja urakoissa.
2. Ehto voisi olla esimerkiksi: ”Toimittajan tulee hankintasopimuksen aikana työllistää yksi pitkäaikaistyötön, nuori työnhakija tai osatyökykyinen henkilö vähintään [3–6 kk:n] ajaksi.”
3. Kunta seuraa ja raportoi vuosittain, kuinka monelle henkilölle on avautunut työmahdollisuus hankintojen kautta.
4. Hankintayksiköille ja toimittajille tarjotaan ohjausta ja tukea, jotta työllistämisehtojen toteuttaminen on sujuvaa.

Hyödyt kunnalle ja kuntalaisille:

- Lisää työpaikkoja erityisesti heikossa asemassa oleville työnhakijoille.
- Vahvistaa paikallista elinvoimaa ja ehkäisee syrjäytymistä.
- Parantaa kunnan mainetta vastuullisena työnantajana ja hankkijana.
- Tukee kunnan strategisia tavoitteita työllisyyden ja hyvinvoinnin edistämisestä.”

Kaupunginvaltuusto 22.9.2025 § 17

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Gashaw Bibanin ja 15 muun valtuutetun aloite työllistämisehtojen lisääminen kunnan hankintoihin

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vantaalla työllistämisehtoa on käytetty osana vastuullisia hankintoja jo vuosia. Toimintaa on kehitetty useilla kansallisilla yhteistyöhankkeilla (SIEPP, HANDU, LÖYTÖ) useamman vuoden ajan, ja työllistämisehtojen liittäminen hankintasopimuksiin on osa normaalia hankinnan palveluyksikön hankintamenetelyä. Jokainen kansallisen kynnysarvon ylittävä kilpailutus arvioidaan Vantaalla useiden eri vastuullisuusnäkökulmien avulla, ja työllistämisehdon käyttö on mukana tässä hankinnan palveluyksikön monialaisessa arviointiprosessissa.

Työllistämisehdon käyttöä edistetään myös kaupunkiympäristön toimialan hankinnoissa ja investoinneissa. Hankintojen kilpailuttamisesta vastaava taho huolehtii työllistämisehdon lisäämisestä kilpailuttamisasiakirjoihin. Työllisyyspalveluiden työnantajapalvelut tarjoavat niin rekrytointitukea palveluntuottajille kuin konsultointiapua hankinta-asiantuntijoille. Yhteistyöllä varmistetaan laadukas palvelu ja monipuolinen asiantuntemukseen perustuva hankinnan arviointi.

Kunta ottaa käyttöön työllistämisehdot kaikissa yli [100 000 €] hankinnoissa ja urakoissa.

Kilpailutusten valmisteluvaiheessa arvioimme systemaattisesti ja tapauskohtaisesti työllistämisehdon soveltuvuutta hankintaan. Yhtenä kriteerinä on hankinnan arvo. Hankinnan arvon tulee olla riittävän suuri, jottei työllistämismenettelystä tule kohtuuttoman suurta taakkaa tarjoajille, mikä voisi omalta osaltaan vähentää tarjousten määrää tai kohottaa kohtuuttomasti hankintahintaa. Työllistämisehdon käytölle ei tule asettaa tarkkaa euromäärää, vaan lähtökohta on, että työllistämisehtoa käytetään aina kun se kokonaisarvion mukaan soveltuu hankintaan. Käytännössä on tapauksia, jossa hankinnan arvo voi olla huomattavakin, mutta yrityksen henkilöstömäärä voi olla erittäin pieni, jolloin yhdenkin henkilön työllistäminen on kohtuutonta.

Ehto voisi olla esimerkiksi: "Toimittajan tulee hankintasopimuksen aikana työllistää yksi pitkäaikaistyöntön, nuori työnhakija tai osatyökykyinen henkilö vähintään [3–6 kk:n] ajaksi."

Hankinnoissa on käytössä yksi työllistämisehtopohja, jota muokataan hankinnan kohteen mukaan tapauskohtaisesti. Ehdon sisältöä päivitetään yhdessä työllisyyspalvelujen kanssa vastaamaan kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä ja työllisyystilannetta (eli mihin kohderyhmään kulloinkin halutaan keskittää työllistämistoimenpiteitä).

Kunta seuraa ja raportoi vuosittain, kuinka monelle henkilölle on avautunut työmahdollisuus hankintojen kautta.

Kehitämme jatkuvasti työllistämisehdon raportointia ja seuranta. Haasteena on kuitenkin työtekijöiden tietosuoja ja siten tiedonsiirtoon liittyvät haasteet. Hankintasopimuksissa on toimittajia edellytetty raporttoimaan työllistämisehdon toteutumista sopimuskaudella. Meillä ei ole tietosuojasyistä mahdollisuutta varmentaa raportoinnin sisältöä, vaan seuranta perustuu luottamukseen. Raportoimme tulevaisuudessa hankinnoilla työllistyneiden lukumäärän osana hankinnan raportointia.

Hankintayksiköille ja toimittajille tarjotaan ohjausta ja tukea, jotta työllistämisehtojen toteuttaminen on sujuvaa.

Hankinnan palveluyksikkö tekee jatkuvasti yhteistyötä työllisyyspalveluiden kanssa muun muassa hankintojen valmistelu vaiheessa ja seurannan kehittämisessä. Kilpailuttamisasiakirjoissa on kerrottu tarjoajille, että he saavat neuvoa ja tukea työllistämiseen liittyvissä asioissa suoraan Vantaan kaupungin työnantajapalveluista.

Kaupunginhallitus 26.1.2026 § 28

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Gashaw Bibanille ja 15 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Liite:

- allekirjoitettu Gashaw Bibanin ja 15 muun valtuutetun aloite työllistämisehtojen lisäämisen kunnan hankintoihin

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Tiina Ekholm 0503813852

tiina.ekholm@vantaa.fi

Konsernijohtajan ja elinvoiman toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vantaalla työllistämisehtoa on käytetty osana vastuullisia hankintoja jo vuosia. Toimintaa on kehitetty useilla kansallisilla yhteistyöhankkeilla (SIEPP, HANDU, LÖYTÖ) useamman vuoden ajan, ja työllistämisehtojen liittäminen hankintasopimuksiin on osa normaalia hankinnan palveluyksikön hankintamenetelyä. Jokainen kansallisen kynnysarvon ylittävä kilpailutus arvioidaan Vantaalla useiden eri vastuullisuusnäkökulmien avulla, ja työllistämisehdon käyttö on mukana tässä hankinnan palveluyksikön monialaisessa arviointiprosessissa.

Työllistämisehdon käyttöä edistetään myös kaupunkiympäristön toimialan hankinnoissa ja investoinneissa. Hankintojen kilpailuttamisesta vastaava taho huolehtii työllistämisehdon lisäämisestä kilpailuttamisasiakirjoihin. Työllisyyspalveluiden työnantajapalvelut tarjoavat niin rekrytointitukea palveluntuottajille kuin konsultointiapua hankinta-asiantuntijoille. Yhteistyöllä varmistetaan laadukas palvelu ja monipuolinen asiantuntemukseen perustuva hankinnan arviointi.

Kunta ottaa käyttöön työllistämisehdot kaikissa yli [100 000 €] hankinnoissa ja urakoissa.

Kilpailutusten valmisteluvaiheessa arvioimme systemaattisesti ja tapauskohtaisesti työllistämisehdon soveltuvuutta hankintaan. Yhtenä kriteerinä on hankinnan arvo. Hankinnan arvon tulee olla riittävän suuri, jottei työllistämisehtovelvollisuudesta tule kohtuuttoman suurta taakkaa tarjoajille, mikä voisi omalta osaltaan vähentää tarjousten määrää tai kohottaa kohtuuttomasti hankintahintaa. Työllistämisehdon käytölle ei tule asettaa tarkkaa euromäärää, vaan lähtökohta on, että työllistämisehtoa käytetään aina kun se kokonaisarvion mukaan soveltuu hankintaan. Käytännössä on tapauksia, jossa hankinnan arvo voi

olla huomattavakin, mutta yrityksen henkilöstömäärä voi olla erittäin pieni, jolloin yhdenkin henkilön työllistäminen on kohtuutonta.

Ehto voisi olla esimerkiksi: "Toimittajan tulee hankintasopimuksen aikana työllistää yksi pitkäaikaistyöttön, nuori työnhakija tai osatyökykyinen henkilö vähintään [3–6 kk:n] ajaksi."

Hankinnoissa on käytössä yksi työllistämisehtopohja, jota muokataan hankinnan kohteen mukaan tapauskohtaisesti. Työllistämisehdolla tarkoitetaan heikossa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden työllistämistä tai oppisopimuskouluttamista. Heikossa työmarkkina-asemassa ovat kaikki yli 12 kk työttömänä olleet; kaikki yli 6 kk työttömänä olleet alle 30-vuotiaat nuoret; alle 30-vuotiaat ammattikouluttamattomat nuoret; työttömät maahan muuttaneet tai työttömät vieraskieliset, joilla on työnteko-oikeus; osatyökykyiset työttömät (osatyökykyisellä tarkoitetaan henkilöä, jolla sairaus tai vamma rajoittaa työskentelyä, mutta joka pystyy työskentelemään jäljellä olevan työkykynsä puitteissa); vammaiset työnhakijat ja yli 55-vuotiaat työttömät.

Ehdon sisältöä päivitetään yhdessä työllisyyspalvelujen kanssa vastaamaan kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä ja työllisyysatilannetta (eli mihin kohderyhmään kulloinkin halutaan keskittää työllistämistoimenpiteitä). Ehdolla vahvistetaan hankintojen sosiaalista vastuullisuutta budjettikirjan s. 85 mukaisesti.

Työllistämisehdon käyttäminen voi tuottaa hankintaan liittyviä välillisiä säästöjä, mikäli valittu palveluntuottaja työllistää esimerkiksi pitkäaikaistyöttömän. Tällöin säästöjä syntyy muun muassa työmarkkinatuen kuntaosuuksista, työllistymistä edistävästä palveluista sekä työllisyysasiantuntijoiden hallinnollisesta työstä.

Kunta seuraa ja raportoi vuosittain, kuinka monelle henkilölle on avautunut työmahdollisuus hankintojen kautta.

Kehitämme jatkuvasti työllistämisehdon raportointia ja seuranta. Haasteena on kuitenkin työntekijöiden tietosuoja ja siten tiedonsiirtoon liittyvät haasteet. Hankintasopimuksissa on toimittajia edellytetty raportoimaan työllistämisehdon toteutumista sopimuskaudella. Meillä ei ole tietosuojasysteemiä mahdollisuutta varmentaa raportoinnin sisältöä, vaan seuranta perustuu luottamukseen. Vuodesta 2026 alkaen raportoimme hankinnoilla työllistyneiden lukumäärän osana hankinnan raportointia. Pyrimme haasteista huolimatta kehittämään työllistämisehtoon liittyvää raportointia yhdessä työllisyyspalveluiden ja yritysten kanssa, esimerkiksi erottelemaan raporteilla määräaikaaisesti ja vakinaisesti työllistyneet sekä oppisopimuskoulutuksessa olevat.

Hankintayksiköille ja toimittajille tarjotaan ohjausta ja tukea, jotta työllistämisehtojen toteuttaminen on sujuvaa.

Hankinnan palveluyksikkö tekee jatkuvasti yhteistyötä työllisyyspalveluiden kanssa muun muassa hankintojen valmisteluvaiheessa ja seurannan kehittämisessä. Kilpailuttamisasiakirjoissa on kerrottu tarjoajille, että he saavat neuvoa ja tukea työllistämiseen liittyvissä asioissa suoraan Vantaan kaupungin työnantajapalveluista. Jokaiseen hankintaan liitetään työnantajapalveluiden yhteystiedot, jotta palveluntuottajat voivat helposti saada apua ehdon täyttävien asiakkaiden löytämiseen.

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden työnantajapalvelut tukevat valittuja palveluntuottajia löytämään vantaalaisia, työllistämisehdon täyttäviä ja vaikeassa työmarkkina-asemassa olevia asiakkaita. Työnantajapalvelut ottavat yhteyttä valittuihin palveluntuottajiin, jota työllistämisehto koskee, ja tarjoa-

vat oma-aloitteisesti tukea sopivan asiakkaan löytämiseksi. Yleisen tuen lisäksi tarjoamme työnantajille palkkatukea, valmistelussa olevaa Vantaan omaa rekrytointitukea sekä vuosina 2026–2027 nuorille suunnattua työ- ja elinkeinoministeriön rekrytukea.

Kaupunginhallitus 9.3.2026 § 14

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Gashaw Bibanille ja 15 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 23.3.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Gashaw Bibanin ja 15 muun valtuutetun aloite työllistämisehtojen lisääminen kunnan hankintoihin

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot: Hankintajohtaja Tiina Ekholm 0503813852
tiina.ekholm@vantaa.fi